

Fagplan

KOMPASS 1

**Kompetanseutvikling for tospråklige
assistenter i barnehage**

2011-12

Kompetanseutvikling for tospråklige assistenter i barnehage

Navn	Kompetanseutvikling for tospråklige assistenter i barnehage KOMPASS
Engelsk navn	Competence building for assistants with non-Norwegian first language
Studiepoeng	15
Heltid / deltid	Deltid
Type studium	Studieenhet 15 stp på bachelornivå
Antall semester	2
Startsemester	Høst 2011
Kostnader	www.dmmh.no/regler
Opptak	Lokalt opptak
Faglig kontaktperson	Mirjam Bergsland
Gjelder for studentkull	2011-2012

Godkjenning av fagplanen

Eksternkonsulent: bygger på fagplan fra HIO.

Vedtatt av DMMH`s styre

Kort om studiet

KOMPASS – Kompetanseutvikling for tospråklige assistenter i barnehagen – er et læringsprogram med vekt på erfaringsbasert læring og arbeidsplassen som læringsarena. Målet er å gi tospråklige assistenter en innsikt i norsk barnehagetradisjon, yrkesetikk, pedagogiske refleksjoner og barnesyn. KOMPASS er et samarbeidsprosjekt mellom Dronning Mauds Minne Høgskole og praksisfeltet, og tar sikte på å utvikle den enkelte deltaker og barnehagen som organisasjon gjennom å fokusere på hvordan pedagogiskleder og assistenter samhandler og gi dem felles språk. Studiet har et barnehagefaglig fokus og et flerkulturelt perspektiv.

Målgruppe

Studiet tilbys både barnehageassistenter generelt og assistenter med minoritetsbakgrunn. Studiet kan også tilbys assistenter i SFO.

Opptakskrav

Deltakerne kan tas opp på grunnlag av studiekompetanse eller realkompetanse. Studiet er da kompetansegivende og gir en uttelling på 15 studiepoeng. For de som ikke har studierett eller ikke ønsker å ta det som et studium kan KOMPASS også tas som et (etterutdannings)kurs som dokumenteres i et kursbevis. Deltakerne må ha tilstrekkelige språkferdigheter i norsk til å følge undervisning, delta i gruppearbeid og lese faglitteratur.

Innledning

Deltakerne skal øke sin bevissthet rundt egne ressurser og rolle i barnehagen og utvikle sin barnehagefaglige kompetanse, for dermed å fremme utvikling av barnehage til et bedre tilbud for alle barn og foreldre.

Det er en forutsetning at deltakende kommuner ønsker å arbeide med temaene i egen arbeidsplass. Barnehagen og assistentene som deltar på studiet, skal i fellesskap arbeide med egen praksis i barnehagen for å sikre at organisasjonen også utvikles.

Læringsutbytte

Studenten skal etter studieåret ha kunnskap, ferdigheter og kompetanse innenfor faget som gjør at studenten skal:

- ha faglig innsikt i yrkesetiske problemstillinger og yrkesetisk kompetanse
- kjenne barnehagens historie og hvordan samfunnsmessige og kulturelle forhold virker inn på virksomheten
- kjenne til aktuelle styringsdokumenter
- kunne planlegge, gjennomføre og evaluere eget lokalt utviklingsarbeid
- lære å møte barnehagens mangfold som en ressurs og få innblikk i pedagogiske oppdragelsespraksiser i lys av et kulturelt mangfold
- utvikle kunnskap om barns væremåte og deres kulturelle uttryksformer; lek, fortellinger, barnekultur og ulike estetiske uttrykksformer
- kunne ta i bruk barnehageansattes, barns- og foreldres ressurser og gi rom for ulike språklige og kulturelle uttrykk i hverdagen
- kunne bruke pedagogisk dokumentasjon og observasjon som grunnlag for didaktisk tenkning og planlegging
- vise evne til nært samarbeid med foreldre/foresatte og andre samarbeidspartnere

Organisering og arbeidsmåter

Studiet strekker seg over to semestre og har ulike arbeidsmåter bl.a.:

- Fem samlinger à to dager på Dronning Mauds Minne høgskole.
- Nettverkssamlinger i kommunen/bydelen.
- Skriftlige oppgaver.
- Individuelle oppgaver på egen arbeidsplass.

På samlingene for deltakerne benyttes det varierte arbeidsmåter som omfatter forelesninger, gruppearbeid, framlegg, praksisfortellinger, rollespill og refleksjonsoppgaver. All undervisning er knyttet til utøvelsen av det daglige arbeidet på arbeidsplassen. Deltakerne følger undervisning på høgskolen og arbeider med oppgaver relatert til arbeidssituasjonen i barnehagen.

Praksis

Praksis skjer ved arbeidsplassen til assistenten under studiet. Hver deltaker skal ha en veileder på arbeidsplassen. Veilederne møtes til egne samlinger på høgskolen. Studenten vil få oppgaver som skal utføres mellom samlingene i egen arbeidsplass. Det vil bli holdt to samlinger for veilederne ved høgskolen.

Arbeidskrav

Forutsetningen for at en student kan meldes opp til eksamen er at han/hun har gjennomført studiet i samsvar med de krav som er lagt i fagplan og fullført alle obligatoriske arbeid med godkjenning.

Obligatorisk arbeid omfatter godkjent frammøte i undervisning. Fire skriftlige oppgaver, en til hver samling, unntatt til første samling. To av disse oppgavene er individuelle og to utføres i gruppe.

Nærmere presisering omkring arbeidskravene kan leses i presiseringsinstruksen. Presiseringsinstruksen deles ut ved oppstart.

Avsluttende vurdering

Muntlig individuell eksamen

Eksamen gjennomføres på siste samling på høgskolen.

Deltakere uten generell studiekompetanse som gjennomfører studiet og får alle arbeidskrav godkjent, får kursbevis for gjennomført kurs.

Hovedemne

Emnekode	
Navn hovedemne	Kompetanseutvikling for tospråklige assistenter i barnehage – KOMPASS
Engelsk navn	Competence building for assistants with non-Norwegian first language
Studiepoeng	15 stp
Undervisningsperiode	Høst 2011 – vår 2012
Emneansvarlig	Mirjam Bergsland

Eksamen

Emnekode	
Navn delemne	Kompetanseutvikling for tospråklige assistenter i barnehage – KOMPASS
Studiepoeng	15 stp
Prosentandel av karakter	100 %
Undervisningsperiode	Høst 2011 – vår 2012
Eksamensform	Muntlig individuell eksamen
Varighet eksamen	15 min
Sensur	Intern sensur
Karakteruttrykk	bestått/ikke bestått

Revidert pensumliste:

Bøker eller deler av bøker:

Askland, Leif (2006): Kontakt med barn. Innføring i førskolelærerens arbeid på grunnlag av observasjon. Oslo: Gyldendal Akademisk Forlag. Kap. 6, 7 og 8. 80 sider.

Gjervan, Marit, Andersen, Camilla Eline, Bleka, Målfrid (2006): Se mangfold! Perspektiver på flerkulturelt arbeid i barnehagen. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. Kap. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8. 128 sider.

Larsen, A.K. og Slåtten, M.V. (2002): En bok om oppvekst. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 7,8 og 9. 44 sider.

Malmo, Birgit og Stemshaug, Marit (2002): Samhandling – veien til kompetanse. Perspektiver på foreldresamarbeid i barnehage og skole. Oslo: N.W.Damm & Søn. Kap. 1, 3, 5 og 6. 53 sider.

Mjelve, Astrid Øygarden (1999): ”Hør på maken”. Tospråklig assistanse i barnehagen. Oslo: Barne- og familiedepartementet. 2. opplag 1999. 55 sider.

Olofsson, Birgitta Knutsdotter (1992): I lekens verden, Pedagogisk Forum 1993, 150 s.

Pape, Kari (2010): Den gode assistenten. Oslo: Kommuneforlaget. 160 sider

Tholin, K. (2008). Yrkesetikk for førskolelærere. Bergen: Fagbokforlaget. Kap1, 3. 37 sider.

Til sammen: 707 sider

Kompendium

Alvestad, Torgeir (2010): Små barns forhandlinger i lek. I: Barnehagefolk 3/2010. 6 sider.

Andersen, Camilla (2002): Verden i barnehagen - hvem sin verden er det? I: Barnehagefolk 4/2002. Oslo: Pedagogisk Forum. 8 sider.

Bae, Berit (1996): Voksnes definisjonsmakt og barns selvopplevelse. I: Det interessante i det alminnelige. Oslo: Pedagogisk Forum. Kap. 9. 21 sider.

Bae, Berit (2009): Rom for medvirkning? Om kvaliteter i samspillet mellom førskolelærer og barn. I: Barn 1/2009. 20 sider

Bergem, Helen (2010): Leken som møteplass mellom barn og voksne. I: *Barnehagefolk* 4/2010. Oslo: Pedagogisk Forum. 5 sider

Buringrud, Jannicke m.fl. (2010): Om å være gammel og bli ny. I: barnehagefolk 2/2010. Oslo: Pedagogisk forum. 2 sider

Evenstad, Randi (2008): Å overse et barn. Om lek og samhandling i den flerkulturelle barnehagen. I: Barn 3-4/2007. 10 sider

Giæver, Katrine (2002): Den flerkulturelle barnehagen - et resultat av gjensidig påvirkning. I: Barnehagefolk 4/2002. Oslo: Pedagogisk Forum. 6 sider.

Giæver, Katrine (2005): En bydels erfaringer med KOMPASS. I: Barnehagefolk 4/2005. Oslo: Pedagogisk Forum. 2 sider.

Granholt, Marit (2005): Som et skritt framover. Minoritetsspråklige assistenter synliggjør og utvikler sin kompetanse. I: Barnehagefolk 2/2005. Oslo: Pedagogisk Forum. 4 sider.

Johannessen, Eva (2003): Kan vi overføre kunnskap fra en kultur til en annen? I: Barnehagefolk 3/2003. Oslo: Pedagogisk Forum. 7 sider.

Lidèn, Hilde (2002): Bli som oss? Kulturelt mangfold og barnehagen som kultur-formidler. I: Mjør, Ingeborg: Kulturbarnehagen. Oslo: Det Norske Samlaget. 11 sider.

Pedersen, Kristin (2001): Når barn faller utenfor i leken. I: Spesialpedagogikk 9/01. 7 sider.

Storvik, Cathrine (2005): Stemmer fra røttene – en ”skjult” kompetanse i barnehagen. I: Barnehagefolk 2/2005. Oslo: Pedagogisk Forum. 3 sider.

Til sammen 116 sider

Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen vil bli brukt aktivt i forhold til alle temaer.

I tillegg blir det delt ut følgende artikler:

Sand, S. (2008) Ulikhet og fellesskap – flerkulturell pedagogikk i barnehagen. Oplandske Bokforlag. Vallset. Kap. 5, side 109-159.

Valvatne, H. og Sandvik, M. (2007) Barn, språk og kultur. Språkutvikling fram til sjuårsalderen. Cappelen akademisk forlag. Oslo. Kap 7, side 287-329.

Sæther, M. og Aalberg, E. (2006) Barnet og musikken. Universitetsforlaget side 57-87. 29 sider

Til sammen 953 sider